

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr.
Előzetési pénzek és reklamációk a kiadóhivatalhoz
(Grünbaum Márk) intézendők.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
GRÜNBAUM MÁRK.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények
a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábos petitsora egyszeri hirdetésnél 10 kr.
többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyiltér petitsora 25 kr.

Szobrot Mátyás királynak a nemzet filléreiből!

A hivatalnokok fizetése.

Magyarországon mindenki hivatalhajhász. Minden más pályán olyan nagy a létérti küzdelem, hogy gyakran összeroskadunk a fíradalmak terhe alatt és még az östermelés és gazdasági munka se nyújt többé biztos létalapot. Minden téren túltermelés és verseny, melyek egymással szövetkezve, nyomorba taszítják a gyengébbeket.

Egyedül a hivatalnokai pálya az, mely a kinevezés okmányával egyidejűleg biztosítási bázisát ad a szerencsés hivatalnok kezébe, hogy jó és rossz viszonyok közt mindig számíthat bizonyosságra, mely a megélhetést lehetővé teszi.

És ez a hivatalnoki pályának kétségkívül legfényesebb oldala. Az a tudat, hogy egészségesben vagy bajban egyaránt meg vagyunk óva a végínség rémes következményeitől, sok nélkülözés keservét képes megédesíteni és az a csekély fizetés, mi a hivatalos munkával jár, mégis bő forrása a megnyugvásnak, a vigaszoknak.

Igy okoskodnak azok, kik naponta újabb és újabb harezokat kénytelenek

vivni a sorssal, mely a földi javakat megtagadta tőlük és a kik mindennap egy új problema előtt állanak: a lét és nemlét problémája előtt.

Ámde kérdezzük meg a hivatalnokokat, meg vannak-e elégedve sorsukkal és azt fogjuk tapasztalni, hogy a legnagyobb része a „biztos fizetés“ dacára, bizony nagy nélkülözések közt tengeti át ezt az életet.

Nálunk a hivatalnokok fizetése épen csak akkora, hogy nagyon bajos megélni belőle és mivel annyira igénybe veszi az időt, ugyancsak erős jellemnek kell lennie annak, ki ilyen körülmények közt híven és kifogástalanul teljesíti hivatását.

Közigazgatásunk egész gépezete másként forogna, ha hivatalnokaink fizetése igazságosabb alapokra nyugodnék, s ha a teljesített munkához egyenes arányban állana és egy kissé jobban közelítené meg ezen kamatokat, melyeket a kiképzetésre elköltött összegek után méltán várhatnánk.

A hivatalnokok mostani fizetése azon, ban egy irányban sem felel meg a munkadíj e hármias feltételének s innen van, hogy hivatalnokaink egy része csak kelletlenül czipeli a jármót és nem ismer ambícióit és magasabb célt.

Ez pedig az egész közéletre kiható baj, mely a legnagyobb veszedelmet

rejt magában. Ennek a bajnak meg kell szűnnie, ha azt akarjuk, hogy a magyar közigazgatás egyszer végre a jognak és igazságnak megfelelő legyen. E bajt meg kell szüntetni, ha azt akarjuk, hogy a magyar állam-eszme szilárduljon és hogy az ország népe a hivatalos mulasztások és visszaélések ellen meg legyen védelmezve úgy mint az modern jogállamban másképp nem is képzelhető.

De mind e bajokat orvosolhatni csak úgy lehet, ha módot nyújtunk a hivatalnokoknak, hogy nagyobb odaadással szolgálhassanak a közügynek. Ezt az odaadást, ezt az önfeláldozást azonban csak olyan hivatalnoki kartól követelhetjük, melynek munkáját az állam igazságosan díjazza.

A hivatalnokok tehát csak igazságot akarnak, ha fizetésfelelőtlést kérnek és a közvélemény csak igazságot akar szolgáltatni, ha a hivatalnokok e kérését támogatja.

A népnevelők IV-ik egyetemes közgyűlése.

Pár hét még s a magyar nemzet ezrekre menő népnevelői egybe gyűlnek az ország szívében, hogy ott a legmagasabb ügyről, a népnevelés ügyéről tanácskozva, annak felvirágoztatásához minden lehetőt megtegyenek; egybe gyűlnek, hogy a nemzet jövő támaszának miként leendő vezetése körül egy-

GYŰMÖLCS

Magyar közmondások.

Mutatvány Síráska Andor pécsi tanítónak legközelebbi sajtó alól kikerült és oly gyorsan közkeletelté vált „Közmondások könyve“-ből.

Jobb helyre jobb kell, ide ez is jó.

Győf Köhári Istvánhoz követeket küldtek a kecskeméti. Nem tetszettek Köhárinak a követek, sőt nyers makacosság miatt meg is boszankodván rajuk, azt kérdezte tőlük, nem volna-e kecskeméten okosabb emberek, kiket hozzá követül küldöttek volna. „Vannak, vannak — feleltek azok — de jobb helyre jobb kell, ide mi is jók vagyunk!“

Kása nem étel, bot nem fegyver, tót nem ember.

Ezt a szót „étel“ (mondja Dugonics) nem igen szorgatja a magyar ember minden eledlre; hanem mindigkint a maga nemét nevez, pl. add fel a levest, a gombócot stb. Csúpn csak egyhez ragasztja az étel szót, ugymint: add fel a turós étel. Azt tartják tehát, hogy a magyarnak csak egy étel van s így jól mondják, hogy kása nem étel, mert sohasem hallani: hozd be a kása-ételt.

Kifizette, mint Madali a barátot.

A barát, mikor épen beméne Madali egy társaságba, ily kérdést tón hozzá: Mit keres Saul a proféták között? Madali válaszával: Az ő aty-

jának szamarait és őrl, hogy egyet meglele, — s ekkor a barátja mutatott.

Köszöriül a fogat.

Egy városi uri emberhez falun tartózkodása alkalmával a falusi szolgától beküldték, hogy hívja őt ebédre. Ez épen a fogait tisztította a fokefelve. Ezt látva a leány, gyorsan visszament s jelentette gazdájának, hogy mindjárt jön az ur, má a fogat köszöriül.

Magába szállt, mint Körösi.

Egy Körösi nevű ember gyakran járt egy koresmába, melyet a birtokosától rendszeren „Körösi koresmá“-nak hívták. Gyakran pirogatván barátait, megfogadta, hogy ezután megtér s magába száll. Azonban tovább is csak el-eljáromagott a koresmába s rajta és róla maradt, hogy magába szállt, mint Körösi, mivel csakugyan a „Körösi“-be szállott.

Megadta módját, mint a patai asszony a táncnak.

A legények tánczra hívták a patai asszony leányát, ki tánczolni nem tudott. Az asszony felsietett a leánytal a padlásra, hogy hirtelenében a lépésekre oktassa s leánya előtt ugrálva, mondá: „Igy ni leányom, add meg a módját!“ De hevében a feljáróhoz talált jutni s a konyhába lepotyolt. Így adta meg módját a táncnak.

Megessét neki a diószegi vásár.

Egy paraszt ember a diószegi vásáron eladván ökreit, koresmába tért egy ital borra, hol azonban többet öntött a garatra, hogyszem letörölhetné volna s megkötyagosodott. Ezt egy tolvaj

észrevéven, kilopta tarisznyájából az ökrök árát. Feljáromagván végre a paraszt, midőn tarisznyáját üressen találta, méltán sóhajtott: „Mogessét nekem a diószegi vásár!“

Megszokta, mint cigány a verést.

Beállt a cigány a szolgabíróhoz. Kéri, sőt rimánkodik mindenképp, hogy a szolgabíró buzassza le derese és veresse meg. Váltig kutatta és vallatta a szolgabíró a cigányt, mondaná meg: mi esny miatt akarja magát megbüntetetni. Amde a cigány egész szilárdan megmaradt állítása mellett, hogy ő becsületes ember, — az egész község tanu rá — ő mi bünt nem követett el, de azért könyörgésével fel nem hagyott addig, míg a szolgabíró végre is megúván a sok rimánkodást, előhív két pandurt, derese fekteti a cigányt s a két pandur ugyancsak emberül lát hozzá a nadrágoroláshoz, de a cigány csak halgat. Már negyvenet, ötvenet, sőt hatvanat is sóznak rá, a cigány érzéketlen marad; míg végre 70—75-ikre elkezd a cigány sziszegni s azt mondja: „No most elég már,“ s felkelvén, a két pandurra csak egy-egy lazsiást nyujt jutalmul. Csodálkozik ezen a szolgabíró és kérdi: „Te cigány, most már kiállottad a büntetést, szólj hát igazán és őszintén, miért veretted meg magadat, ha te állítosod szerint ártatlan vagy? „Hát kirem alásán a tekintetes nemes szolgabíró urat, in most is ást mondom, hogy bintelen vagyok, és ász márádok is, ász okát ászírt nem mondám el, mert féltem, hogy nem teljesíti kisermet, most már elmondom. Mint kőborló cigányok — ámilén in is vótám, — csak lopásból állunk, de hogy á lopásírt já-

önteti eljárást állapítsanak meg; egybegyűlnek, hogy végre valahára keresztül vigyék a nemzeti egybehangozó népevelést.

De a magasztos eszme, mely a népevelők IV-ik egyetemes gyűlésére össze hozza a népevelők ezrért, nem oldható meg oly könnyen, mint az első tekintetre látszik. Mellesé, és pedig sok melles kérdés elintézésének szükségére forog fenn előbb, mintsem a nagy czél elérve, a magasztos eszme megtestesítve leend.

Népevelésünk fejlődésének oly sok a oly jelentékeny dolog áll meg útjában, hogy minden oldalról a legjobb akarat, fáradszathatlan szorgalom s a nemes ügy iránti bizalom kívánatik, hogy e hátrányok, melyek a fejlődést eddig gátolták, jelenleg is gátolják, s ha el nem hárítatnak, gátolni fogják ezután is, — hogy e hátrányok mondjuk, eltávolíthatók legyenek, összetett munkaeörfőt igényel.

Az egyes tankerületek megtartott gyűléseiken formulázták már nagy részben azon kérdéseket, melyeknek elintézésre szükségkép előtérbe lép, mielőtt a főkérdés, a végcél: népevelésünk felvirágztatása tárgyalás alá vehető lesz; — de mindezek a formulázások nem képeznek együtöt megállapodást, s inkább jóakaró óhajok, mint határozati javaslatokat tartalmaznak.

E soroknak célja, egybe szedni mindazon elintézendő kérdéseket, melyeket megoldani égető szükségé vált s melyek megoldása nélkül a czél elérhető nem lesz soha. Távól van azonban e soroktól az a czél, hogy tanácsadóként lépjen fel az egyetemes gyűlés tagjai előtt, csupán a jóakarati vezetitőlunkat, — meggyőződve lévén afelől, hogy a népevelés ügye iránti jóindulatunkat senki kétségbe nem vonja, s biztosítva minden népevelőt, hogy a nemes, magasztos ügyért oly hűn dobog kebelünk, hogy ha még tévedésbe esnénk is, e tévedés is csak túláradott érzelmeinkben találná megfajtását, — mit elítélni nemesen érő kebelnek, gondolkodó főnek nem szabad, nem lehet!

Hogy nézeteink, melyeket kifejtteni szándékozunk, nem állanak egyedül, eléggé bizonyítja előttünk az, hogy a hírlapiradalom több ízben különböző alkalmakkal és modorban foglalkozott már e nézetekkel, de bizonyítja az is, hogy a magyarországi népevelők legnagyobb része meg van győződve e nézetek helyességéről. Nem is ezekhez szólnunk tehát, hanem azon népevelőkhöz, kik a „maradás” elvét követve, az újításoknak azért ellenségei, mert az az újítás mindenkor némi rázkodtatással van egybekapcsolva.

A népevelők helyzete, állása Magyarországon oly különleges, állása Magyarország a kultúra magaslátán álló nemzettel hiába keresünk, s e helyzet és állás ép oly kevéssé válik dicséretére a magyar társadalomnak,

mint a mily szegénytelen magára a legszentebb ügyre, a népevelés ügyére!

Nagy vádat mondtunk ki, de nem vonunk vissza belőle egyetlen egy szót sem; iparkodni fogunk azt, mit állítottunk, be is bizonyítani.

A magyarországi népevelők — ott kezdjük mindjárt, ahol legerzekényebb a dolog. — anyagi helyzetüket tekintve a társadalom hasonló osztályu munkásaival össze sem egyeztethetők. A törvény, mely a mint-umot állapítja meg a tanítói illetményekre nézve, szükségelséget tanusít; de eltekintve ettől, még az a helyzet is áll be nem egyszer, hogy az illetményt meghatározni hivatott közegek, félre érve a törvényt, félremagyarázva annak betűit, a minimumot maximumnak veszik s így állapítják meg a népevelő illetményét; odadobva a tanítót a lét kérdéseinek aggodalmaiba.

A társadalom hason képeztett egyéni mentek az anyagi gondoktól, s épen a népevelő van annak alapvető, azon népevelő, kinek épen a szellemi elfoglaltságánál fogva, teljesen mentnek kellene lennie az anyagi gondoktól.

Ez az első baj, ezen törvényhozás útján segíteni kell, ki kell mondani egy minimumot mely tekintve a tanítóság társadalmi állását — szerintünk — 600 frtnál kevesebb nem lehet s ez által fel kell menteni a tanítót a napi anyagi gondoktól, egyenlővé kell tenni anyagi helyzetét a többi hasonlóállású hivatásban működő egyénekével.

A sorrendben következők a népevelő társadalmi állása.

Ma még — megvalljuk — szegénypir borítja el arcunkat, midőn e sorokat leírjuk, de inkább vesszen a világ, de mondjuk ki az igazat, — ma még a népevelők a társadalomban nem csak nem bírják azt a befolyást, mely őket megillet, hanem csak eltört egyéneknek tekintetnek mindenfelé. Lehet, sokan azt fogják állítani, hogy a tanítók maguk okai. Ez nagy tévedés. A magyar népevelőkben meg van az önértzet, meg van a hivatás iránti lelkesedés, meg van a társadalmi műveltség; de hiányzik a társadalomban a jóakarati, beismerni azt, hogy a tanító oly képesített egyén, kinek a társadalomban szerepléshez joga van.

S honnét ered az, hogy a társadalom ezt beismerni vonakodik? Egyszerű a felelet. Onnét, mert tudja mindenki, hogy a néptanító bármily önudatosan működik is, bármily magaslatán áll is hivatásának, több nem lesz belőle, mint iskolamester, vagy a sors különböző kedvezése mellett legfeljebb is iskolai igazgató. E helyzetet meg kell változtatni. Törvényhozásilag intézkedni kell az iránt, hogy a tanító, nyert képesítésnél fogva iskolai-igazgató, tanfelügyelő, miniszteri előadó

— ki nagyon hűt kísérletekben — meghallván a konyhában a szót, kiment s a l-pedőbe burkolt alakot meglátván, keresztet vetve azt mondta: „Mindem tő lélek dicsérei az Urat! Mi a kívánságod?” „Ereszes ki!” mondja a tolvaj. Ezt a gazda meg is vette. Másnap látta csak, hogy füres a keménye.

Negyven éves leánygyal az ördög sem tánczol.

A tarcsali hegyen, az úgynevezett „Kopasz tetőn” a nép hité szerint a boszorkányok szoktak éjjel-éjjel összejönni s ott az ördögökkel táncolni. Van Z-mplénegye levélgyűlésén egy ilyen boszorkánypör 1793-ból, amely szerint a boszorkányok vittek arra a hegyre magukkal idős leányokat is, de már a negyven évesekkel az ördögök is voakodtak táncolni.

Nem Bátorban laknak, hanem Fatakon.

1848-ban egy német falu lakosai elemeket mint népfelkeltők a rázóok ellen. St-Tamárs körül táborba szállván, híre járt, hogy a rázóok jönnek. A mi nemetjének erre megijedtek és haditanácsot tartottak, az ellenséggel szemben elfoglalandó álláspontra elfoglalása tekintetében. Hosszu és heves szóvita után a velük volt bíró a következő határozatot hirdette ki: Ha a rázóok jönnek, megadjuk magunkat, ha pedig nem jönnek, az utolsó csepp vérig védelmezzük magunkat.

Nem érdemli, hogy rátsüssön a nap.

Az egyszeri gazdának igen rest szolgálja volt. Egy napon a kertben jött neki a gazda munkát és utánna akarván nézni, hogy mennyire van már

lehesen, szóval biztosítani kell a tanítóságának a fokozatos előleptetést, mit az, képesítésénél fogva, jogosan megkövetelhet.

Rendezni kell haladéktalanul a tanító feletti fenhatóságok hatáskörét, mert a jelenlegi törvény intézkedései nemcsak hogy nem kielégítők, de még nem ritkán összentkötözésre is adnak alkalmat.

Ha az egyetemes gyűlés a most elmondottakat szem előtt tartva, az igényeket méltányolva, fogja megtenni előterjesztéseit a kormányhoz, mi bízunk a kormányban, hogy a méltányos kívánalmakat készséggel fogja teljesíteni, s ha az meg lesz, a nagy eszme — népevelésünk ügyének felvirágztatása, — meg fog testesülni.

A küzdelem bábort terem!

A népevelők küzdelmeinek nem maradhat el jutalma!

A meddő vita csak időt pazarol, de eredményre nem juttat soha!

Felre tehát a meddő vitákkal! Értsük meg egymást, s vállvetve törekedjünk a jót keresztül vinni, akkor és csak így lehet eredményünk, hogy egyetemes gyűlésünk eredményes leend, melyre hogy karársaink minél nagyobb számban jelenjenek meg, ez a mi óhajításunk most, midőn már közel az idő, mo-t: „A tizenkettedik órában.”

GÁTI GYÓZÓ.

Költésre alkalmas tojások kiválasztása.

A költésre alkalmas tojások kiválasztásánál nagyon jó dolog volna ha az ember a tojásban a nemet megismerh-tné! Hogy nagy tojásban kakas, és kis tojásban tyúk van, az nem áll. Így az a veszőy forogva lenn, hogy valaki csupa kis tojást használva a költéshez, hogy csak sok tyúkot kapjon; s így egy általánosan elismert előnyt melleznie.

Egy tyúkunk nagyobb tojásai rendszeren erős és nagy csirkeket adnak, kisebb tojásainál az ellenkező áll. A kisebb tojásoknak kiválasztása tehát a tenyésztés terén hátráltat szűlne. Nagy s erős csirkeket jobban is fejlődnek és túlszárnyalják azokat, a melyek mint kis gyenge állatok bújnak ki a tojásból, még felöltöz állapotban is. Mint már mondtuk, ugyanazon tyúk nagyobb tojásából nem következé, hogy kakasok, a kisebbekből pedig nem következé, hogy tyúkok keljenek ki. Egyes esetek után nem lehet indulni. Azt kell szemelőtt tartani, hogy a tenyésztési viszonyok, különösen az etetés, a tojások nagyságára hatalmas befolyással bír. Az etetés által tökéletesen hatalmunkban áll, — természetesen csak a fajta egyéni tulajdonainak határát között — a tojások nagyságát emelni. Ha az állatoknak sok protein anyagot tartalmazó ételt adunk és ha az etetésnél alkalmazott változatosság és kedvenceletélk által kényseritjük, hogy jó sok eledelt egyenek, többet, mint közönséges körülmények közt, akkor a tojások hatalmas nagyságot érnek el. Ellenkezőleg, rossz időjárás, s éltárs mellett stb. a tojások mindig kisebbek lesznek a rendszeren. Eről meggyőződhetünk mind a figyelmes tenyésztő. Ha az állatoknak alkalmas van telen

rándó verít ne nagyon frezzsük, kicé korunkól fogva vertük egymást, hogy a verítéshez hosszabb sokjunk és in fnyagon is hosszsa soktán. Ázónban mióta megletelepeltt becselotes púgar lettem, a veris elmaradt, a vírom ázsirt ugy megcsirisedett, hogy beteggé tett. No de most már erre a kis verisre egtesitgesnek irzsem magámat. Kesemen a hosszám való sivességt!

Mégis huncuzt a német, ha ánglius is.

A szomorú emlékeztető Bach-korszakban szigoruan meg volt tiltva olyan dolog, ami magyar hazafias színezőt volt. Ez időből maradt fenn nótiája is. Ez időtájban szigoruan megtiltatott a „Mégis huncuzt a német” című nóta s midőn egy alkalommal az egyszeri cigánytól ezért felelősségre vonták, hogy miként merészel ily új nóta-t huzni? Ő a dologról mitsem akarván tudni, kérdé, hogy melyik legyen az a bizonyos új nóta? — Az a „mégis huncuzt a német”, volt a válasz. — „Rigi nóta azs már, teins tekintetes nagyságos nemzetes urám, esokolom a kerszit-lábát,” vettele oda a füstös taláiban.

Milyen a malacz, olyan a mise.

A cigány misét akart mondani a pappal és vitt neki egy kis malacot a mise ára fejében. A pap egy rövid, úgynevezett kis misét mondott. Mise után a cigány szemrehányást tett a papnak, hogy a mise nagyon kicsi, rövid volt. Erre a pap azt mondja a cigányának: „Hja móré, amilyen a malacz. olyan a mise.”

Minden jó lélek dicsérei az Urat.

Egy tolvaj elemezt füstölt bust lopói. A gazda

munkájával a szolgál: azt hosszas keresés után egy fa alatt fekte találta. Miután a munkából alig volt valami végezve, beszidta őt a gazda, így fejezvében be szavait: „Nem érdemled meg, hogy a nap rád süssön!” Erre a szolgál azt feleli: „Azért fektöttem ide az árnyékba.”

Nem hagyja magán szaradni.

Egy henevező urtót arcal köptek. Barátai, kiknek ez esetet elbeszélé, azt kérdék tőle: „És te hagytad ezt magadon szaradni?” Nem, mondá az, hanem rögtön letöröltelem.

Nem lehet az ember saját zsebének tolvaja.

Egy házaspár koresmaületet nyitott és mert mindketten szerették a bort, kikötötték, hogy egyikük sem fog ingyen inni, hanem megfizetnek a bort. Ugy is történt. D: mikor a bor elfogyott, azt látták, hogy mindössze csak 12 krajczárjuk van, mert mikor a férj egy fél liter bort megivott, megfizette ugyan a 12 krajczár, hogy az asszony a maga fél liter boráért ugyan azt a 12 krajczár adta a férjnek s így ment az mindaddig, míg a borból tartott.

Nem oda Buda!

Toldy Miklós paraszt munkával foglalkozván a réten, egy csoport katonát látott a-mni Buda felé, kik azonban a jó utat elterelteszte, más irányba tértek. Toldy ekkor a kezében volt szénarudát egyszenen kinyújtva, utánok kiáltott: Nem oda Buda! és megmutatta nekik az utat, mely irányban menjenek.

szép időben fűvet és fűszereket stb. találni, akkor számíthatunk feltűnő tojásokra, ha az állatok azonban havas időben élnek el nem hagyhatják. A tojások igen aprók lesznek. Az apólistól és etetőstől függ a tojások mennyisége s nagysága. Senki sem állíthatja, hogy a tojások külső befolyásokra alapuló nagyságának különböző volta a nemre is hatna. Ha kevesebbet tojt a tyúk, a tojások rendszeren nehezebbek, mint ha többet tojtik.

A fiatal tyúk előtte csak kis tojásokat rak, később mindig nagyobbakat; ez nagyság a második, sőt harmadik évben is emelkedhet. Ekkor a tojások nagysága szintén nem adhat tipust a nemre nézve. Csak nem fétélzhetjük fel, hogy az első tojásokból e napa tyúk kel ki, a későbbiekből csupa kakas.

Végre ismeretes dolgok, hogy a tyúk egy-másután több napon át tojtik, az első napon tojtott tojások rendszeren a legnehezebb, a következő napokkal a tojások nagysága fogja, és az utolsó napon tojtott tojások a legkisebb. Legyen pl. az első napon tojtott tojásból kakas, az utolsó napon tojtottból tyúk, — hol maradnak a középsőkkel?

Ha mindezt tekintetbe vesszük s megfontoljuk, hogy a külső körülmények a tojások nagyságára nincsenek befolyással, akkor rájövünk, hogy a nemet a tojásban meghatározni bajos.

Amint a nemet a tojásban meghatározni eddig lehetetlen volt, ég úgy mondhattuk, hogy a tenyésztelőknek befolyása az utódok nemére szintén lehetetlen! — Párosíthatunk vén kakast vén tyúkot, fiatal kakast fiatal tyúkot, vén kakast fiatal tyúkot, fiatal kakast vén tyúkot, — mindig csak kakast és tyúkot kapunk. Azért a mint költéshez való tojásokat jól vagy rosszul választottuk, az egyik vagy a másik nem többségben meg fog jelenni. Ez azonban nem művészi kiszámításunk eredménye, hanem csakis a vak szerencse játéka. Mi mindenfelől nem produkáltak már a baromfi-tenyésztés terén a tenyésztelők párosításával! És mit értek el? Tüdünkkel a valószínűségen túl nem jutottak; sőt egy elfogadható valószínűséget nem mutathatnak fel.

Sőt még arra nézve is állítottak fel hypothéziseket, valjón a tenyészpárok himenüi vagy nőnemű részének van-e nagyobb befolyása az utódok nemére. — Mi csak azt a tanácsot adhatjuk, hogy a hiábavaló próbálgatás helyett fordítsuk teljes figyelmünket a tenyészállatok jó tulajdonai felé. Párosítsunk tökéletes tenyészállatokat, akkor tökéletes utódokat várhatunk. És ha néha a tenyészítő udvarán a kakasok kukorékolása többhangú is lenne, egy jó fajkakas majd csak talál vévőt, a rosz pedig az asztalt ékíti.

És ha kevés a kakas, akkor hozhatunk egyet-kettőt és segítve van a bajon. Az ily eset azonban a ritkaságok közé tartozik. A haszonbaromfi-tenyésztés azonban arra nézve a kültésre való tojások kiválasztásánál, hogy legjobban tojtótyúkjainak tojásait használja, s aztán vegyen lehető nagy tojásokat; ezekből nagy csirkéket kap s nagy csirkékből lesznek jó apolás-mellett nagy tyúkok.

„Házi Szármvanyaink.”

Hírek és különfelek.

— **Mária Valéria királykisasszony esküvője** sok játékoságra ad alkalmat. Így legújabbán Mihalovics zágrábi bíboros érsek adott a királykisasszony esküvőjének az emlékre 10,000 frotot, és pedig a zágrábi népkönyvtárnak 4000, a nő-egyletnek 2000, a betegek segélyezésére 2000, a zágrábi plébániának 1000 és a nosztári kolostornak 1000 frotot.

— **Isten veled, felejtethen barátunk!** Egy minden ízben szívőből fakadó búcsulakomat tartott Muraszombati intelligenciája f. hó 25-én a Czelczér-le vendéglőben; szívet talált minden szó, mert igazán szíveben lakik az, kitől beszúzott — *Horváth Ferencz kir. aljbíró.* Az ünnepeit legjobban úgy ismertem ha Kovács Károly kir. aljbíró s Török Ernő kir. közjegyző urak felköszöntőit ide idéatom:

I. Igen tisztelt uraim! Beesüllettel végzett munka után öszszel és baráti körben élvezni a siker örömeit, az egész világon hevízt szedek, de különösen a magyar embernek üdvözlőit, Pusztaszertől magával hozott sajátjára. A becsültes moka sikereinek örömeire jöttünk mi ösze a mai napon, kedves barátaink, hogy szívünk melegevel üdvözöljük azon embert, az igazságszolgáltatásnak azon lelkés és munkabíró napzámását, akit legutóbb O. Földész a királyi kegyelme a bírói karba felvett és beiktatni rendelt, hogy üdvözöljük barátunkat, Horváth Ferencz aljbírót. — Jól esik, mondhatnánk jól esik látni a pályatársat, melyet önk — I. uraim — megismerésére a pályatársan irányában tanúsítottak; mert a tisztviselés s különösen a bírók szentnyírói hűségébe — ahova az egyszerű iróasztalhoz, amelytől mint a fardhatlan búvár érjeleni és fizikai erejének folytonos megfeszítéséről napról-napra beiktatott egyfelől a jog és igaz, más részről a jogtalan és gonosz örök kétdalmának chaotizsába, hogy onnan az emberiség legdrágább igaz győzött, a részben a pályatársan igazságot kihálászása és felszárni hozza; mondhatnánk az egyszerű asztalhoz a nagy közönség részéről nagyon ritkán, csak elvétve sőt be az elismerés batorító napzárára. Uraim! az önk ematit nyilvánlón szeretetében ez elismerés sugarát látom, s ez az meg a m. n. d. mellett, ami lelkeket örömmel tölti el, ami a napot élet-tel felejtethetnie teszi. Emberi rendeltetésünk azonban, hogy a boldogság a sir — az együttes örömeit az elválás

szomorn gondolata keserítse. Még csak alig tapasztaltuk mi tisztviselő, hogy mind collegát bírnak benne, kit a felsőbbrendű tapintatos rendelkezése hivatalos kötelemünkben osztályosított tett, még csak alig ismerték mi jó barátaik, hogy szívünk melege hűvelével tal rájogannak azért, ki szeretni megtanult, — meg csak alig tudtuk meg, mi mindnyájan s velünk az egész közönség, hogy az í. hó. bej. közöttünk él és mozog, a főtő-és zene-művészet isten-asszonyai már csecesmókoraiban művészi ihletnek csöjáltak lehetők; máris utra kézen kell őt látnunk, hogy ismeretlen földre, emberi és homopolgári kötelességnek teljesítésére siessen. Az utolsó „Islen-hozzad”-jelműt enyhíti annak tudata, hogy tegel megismerhetlünk, hogy jelenlétére, habár pár hónapig, élvezhetők. Monj Isten hírvél! Vidd eszébe a szeretőket emlékeztető, mely közöttünk marad és lelkeinkben élni fog — Isten ottessen!

II.

Milyen tisztelt uraim! Hajh! de régen volt az idő, mikor török fogja, szorongatja a horvátot; változott azán az idő e aztán örült, akit török fogott magának; csak-hogy az is megtörtént, hogy felkiáltott az illető, hogy: „törököt fogtam, de vis is ám!” Nálam éppen elhangozott történt, Horvátot fogtam, de vis is ám, viszi magával szívemet, lelkemet, barátságomat — Egy városban, a szép Zalában, láttam meg a napvilágot, tőzszomszédok voltunk és barátságunk fölővő a gyermekkorban, kísértünk és tékelőnk föl, soha nem változa, törhetőn állunk el szívelel, felejteni nem fogjuk. Egyből meg-feljött a fürkőzőnk, akit az én emlékeim meg-erősöd, bárha velet minket a sors hatalma. E hosszú időszakok át ismeri tanultam buszú barátságban a ritka nemes férjfelmet: akit megszeretett ő, azt megszerette önmagáért az emberét, nem vársa semmit a vonalmért. A mit érzett, azt kimondotta nyílt magyaros őszinteséggel, utogondolat nélkül. A kit az ég különös kegyelme annyit szép tehetséggel felruházott, akit a művészi csöjka lélekt, legyem meggyőződés, hogy a messze távolban is költés, akit a felejtethen, felejteni nem fogjuk. Egyből meg-vanhatunk, mint azt; hogy legyen boldog teljes mértben, mindenkör s velünk szeretetben éljen soká Horváth Ferencz barátunk!

Poharat emelt meg Takács R. István ál. tanító a közönség kedvelőjére, mint zenésze, kerve őt, hogy ha édes fájába — fuvolájába — önti búját-örömet, visszagondoljon ránk, kik fuvolajátékot oly áhittalt hallgattuk, gondoljon akkor Muraszombati közönségére, mely emléket szíveiben őrizi. Ezen pohárköszöntőket több is követte, melyek az ünnepeit csakis emléket. Fogadd tőlem is távozó jó barát „Islen-hozzad!” omat

Egy rájogó jábárát.

— **Jótekönyvság.** A „muraszombatijárásit tanítókör árva-házalapság” részére újiból adoztak: Török Ernő 10 frotot, ózv. Andalits Gyulné 5 frotot, fogadják a nemeslekk adozók a kör leghalásabb közzötét. Muraszombati 1890. július 24-én.

Takács R. István, mint az alap főgyűjtője.

— **A muraszombati casino** által a saját kerti helyiségében f. évi július hó 19-én rendezett tánczyálommal egybekötött hangverseny — daczara, hogy napos napját az egész idő elmosta s így a hozzá főzött remények nagyban esökkenni látszóttak — a várakozáson felül sikerlített mondható Sikerlített tartom, mert ily hangversenyterület vizgatam Muraszombati közönsége ritkán élvez s így az efele mozgalom már a haladás s örömmel látott esemény számba megy és társas életünk felepszülő jeleket tekinthető. — A változatos műsor minden egyes darabját élvezettel hallgattuk, a működő tagok a nekik kiosztott szerepet jól fel fogya, a lehető legjobban oldották meg. Részletes bírálatot mondanom fölösleges akkor, midőn a jarasunk — s meg a szomszéd Zalamegyéből is öszszereglgett nagyszámú, díszes közönség az írott műsor számaival nem telhetven be, azt újabb produkciókkal kívánta megoldatni. — S itt nem mulasztatom el a ket kedves bellatinizt Wlassits nővér öszszhangzó, erőteljes, szép, magyar darabokot tárgyozó nagy kezes zongora-játékát megemliteni, mely szíves közreműködésért s a nyújtott zeneelvezetert fogadják nevezett hölgyek ez uton is legszíveslebb közzönetünk. A tánczyálomról is szóljak — erről ugyanígy meg fölöslegelebb. Igazi magyar, kítőró jövedy hatotta át a mágiusan világotit kerti tánczyáliséget mindenfelé, melynek csak a parkdó hajnal vetethett véget. Az előzmények után természetes, hogy az anyagi eredmények is meg lehetnek elégedve, amennyiben a casino pentzára 53 frt 75 krral s kórház-alap 25 frrtal gyarapodott.

Póháratlan

— **A muraszombati casino** 1890. július hó 19-én tartott hangversenyén felülköttek: Gróf Bathyaúy Arthur 5 frt, Vogler József 1 frt, Maar Lajos 1 frt, Spranszky Sándor (Körömd) 2 frt, Pinter Géza 5 frt, Sahaer Florián 20 kr., Nagy Sándorné (B-hatinéz) 50 kr., Horváth György 1 frt 20 kr., Suvokovich Kálmán 20 kr., Slobich Ignaz 20 kr., Dr. Capótt Zoltán 1 frt, Györfly Béla 20 kr., Török Ernő 2 frt 20 kr., Kovács Károly 1 frt, Horváth Lúiza 5 kr. Kálmán 40 kr., Horváth Ferencz 1 frt, Szerdy Viktor 1 frt, Hunyady Sándor 20 kr., Agustiell Pongrácz 20 kr., Széll Mihály 20 kr., Kiribsch Mária 20 kr., Muntek Antal és luza 40 kr., Halbarth Henrik 20 kr., Koltay Pál 20 kr., Bors Mihály 20 kr., Bors Márton 20 kr., Babos Jenő 20 kr., Bunkovics János 20 kr., Balér Alfred 20 kr., Árvai Bernát 2 frt 20 kr., Hájós Ferencz (Aló-Lendva) 40 kr., Dr. Horanszky (Aló-Lendva) 20 kr., Dr. Józsa Fabián (Aló-Lendva) 1 frt 20 kr., Kolossa József 40 kr., Hartner Károly 20 kr., Maradits István 1 frt, Vűjecz György 1 frt, Kropff János 20 kr., Saary József 1 frt, Cz-lez R. Antal 1 frt, Kaply Kálmán 1 frt. A felülkötőknek szíves közzönetét nyilvánítja A választmány.

— **Casino-ügy.** A muraszombati casino-ügyesület folyó hó 21-én tartott választmányi ülésén a folyó hó 19-én megtartott hangverseny eredményét tárgyalás alá vévén, mindenekelőtt jegyzőkönyvileg közzönettel mondott a hangverseny szerepelt működőknek, kiknek ügybuzgalma a fényes eredmény előzötte; a zamadó rendezőseget a zamadatis terhe alól felmentette, és tudomásul vette a tisztá eredményt, mely 78 frt 75 krra ruzott, amelyből 25 frrnak a kórházi választmányhoz leendő juttatását elrendelte.

— **A muraszombati óvodá zártunnepele.** Ha a létért való küzdelemben lelkek elzsidáltak, úgy keres fel egy játékos gyermekereget s lelkek felülől örül az életnek, ismét hatni, tenni vágy, ily érezelem honolt szívünkben, midőn az óvodánk zártunnepele látunk a kedves kisdedek játékeit. Kammermayer Irma kisasszony valóban csodát művelt e kis gyermekereggel; hisz vend anyanyelven is alig tud legjobbie egy-két szót gagogni, s itt már kedves hazánk édes nyelvén (második anyanyelvében) is gagog; nem hallani itt más szót, mint a magyart Játékaikat szönbéll meg szöb dalokkal kísérik. Igazán élvezettel töltöttük e néhány órát körünkben. A gyermekek foglalkozásait ki bemutatták a mikor tisztá, értelmes feleleteikkel leptek meg a hallgató közönséget. Az öszszbenvaló egy kedves volt, hogy sokáig nem fogjuk efeleljeni óvodánk és zártunnepelet; fogadjá ezért halás közzönetünket a fardhatlan s tevékeny óvodánk!

Egy családapa.

— **Primitia.** Keresztury Vincze szombathelygyházmegyey először első záméjét mult vasárnap a muraszombati plébánia templomban tartotta meg. A szent-missza lakosa követte az öröm-anya házánál Barkóczon, Szives üdvözlet!

— **A magyarországi természetforrásokról, óvodáinkról** a központi nem felejtözték meg. R. szijegy Ede alispánnak hathatós pártfogása mellett a törvényhatóság 15,650. számú végzésevel az 1890. évre 200 frt varmegyei segélyt szavazott meg. Ha ehhez számíthatjuk bügő képviselőket, gróf Széchenyi Tivadar közreműködésével kiutalt 150 frrtyi államssegélyt, úgy óvodánk ez évi lemmalás biztosítva látjuk. Sok ily nemesszív emberbarátot s óvodánk sorsán agódnunk már nem kell!

R.

— **Szűnészet.** Balogh Árpád szűnészetgató, ki társulával most harmadára már masodizben fűtötte fel városunkban sátorát és mindig pártfogásban részesült, az idén is, még pedig október 15-én szűnészet, egy rövid-bő színi ezklusura Muraszombata jönni és a lyhatóságú engedélyért folyamodványát már benyújtotta. Hisszük, hogy a szűnészet iránt érdeklődő közönségünk a törekvő igazgatótól most sem vonja meg rokonszenvét. Balogh J. lenleg Kaszthelyen időzik.

— **A csáktornyai-ukki helyi érdekvásut** megnyitása augusztus 4-ike és 15-ike között fog megtörténni.

— **A muraszombati önk. tűzoltóegylet** folyó évi augusztus hó 3-án (vasárnap) a plébánia-igleth-n, kedvezőtlén ide esetéu pedig a Most-féle vendéglő termében tombolával egybekötött nyári táncmulatságot rendez. Belepti díj személyenként 50 kr., családgy 1 frt, tombolajegy 10 kr. Kezdőle delután 4 órakor. Kérétek a közönség, a játékuu célú iránti tekintetből tombola-tárgyakkal sziveskedjék hozzájárulni s azokat f. évi augusztus hó 1-éig Meixner Mátyás urhoz juttatni, melyert előre is fogadják a nemesszív adozók az egymlt halás közzönetét. A tisztá jövedelem egyhárm részben a muraszombati törvényóra alapítókének gyarapítására fog fordítottat. Felülkötések közzönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtatnak. Minden belepti jegy utáú egy sorsjegy jár. (A t. hölgyek keretnek, minél egyszerűbb öltözékben megjeleni.) A kik tevédesből esetleg megívót nem kaptak volna, sziveskedjenek evégetl Meixner Mátyás főparancsnokhoz fordulni.

— **Tűz. Andorházán július 16-án reggeli 3 óra tájban Rituper Imre ottani lakos gazdasági épülete ismeretlen okból kigyuladt és délelőtti 11 óráig az egész lakház és gazdasági épület, csakely butor és gazdasági eszközökkel együtt teljesen leégett. A kár 663 frrra becsülletett. Biztosítva volt. r. l.**

— **Járásunk tanítói** közül többen fog-nak a Budapestre folyó évi augusztus hó 20-án tartandó országos tanítógyűlésen résztvenni. A tanítókör ezzel is intelligenciájait mutatja meg.

— **Kolera ellen.** Mint egyik fővárosi lapban olvassuk, igen ölyönösen ismert Korányi tanár ur nem tartja lehetetlennek, hogy a Spanyolországban urakodó kolera tovább is ne terjedjen s ennek következtében ellenőrzésért a tisztá viz ivását ajánlja. Minthogy azonban a közönségnek kutaknál a „cholera bacillus” befelezése nem tartható teljes biztonsággal távol, ennek folytán a „Potenciai Szechenyi-forrás” kitűnő egységi vizét, melyet a nmít. u. kir. Miniszterium is mint gyógyvizet elismert s amelyben semmi esetre sem fordulhat elő a betegségöt okozó „cholera bacillus”, már a kút rendkívüli mélységénél fogva is nem eléggé ajánlhatjuk.

— Legyünk óvatosak a fürdésnél!

Felgyűrűzték a szülöket, hogy gyermekeiket a nyári fürdés alkalmával oly nagyon szabadjárni ne eresszék. Egy új vizgatalán fürdés előzetesét írta Lendvai János gépészmester Csesztényen, kik 13 éves fia, Bar a víz nem mely s folyása is eszende, a szerencsétlenül úgy történhetett, hogy a fia valószínűleg elmulasztotta testét jól leültetni, mielőtt a vízbe ment s a hideg vízzel göröcsöt kapva, elmerült.

— Pósta megbizások.

A kir. posta és távirda, illetve postahivatalok, a postai megbizásokat a helyi forgalomban is fogantatják. Ehhez képest 500 frtjg terjedő követelések behatárolása postai megbizást lehet használni akkor is, a mikor a követelést magának a megbizást tartalmazó ajánlott levelet felvő hivatásnak, avagy a levél feladására helyén működő más posta- és távirda, illetve postahivatalnak kell behajtani. A helyi forgalomban a postai megbizást tartalmazó ajánlott levelet a helyi forgalomra megállapított tarifa szerint, vagyis 20 grammig (3 kr. vételdíj) 20 kr. ajánlási díj 8 kr., — 20 grammtól 250 grammig (6 kr. vételdíj) és 5 kr. ajánlási díj) 11 kr. értékű frankójeget (levéljeget) felragasztása által bérmentesítendő.

— A fonograf póstaszolgálatban.

Angol lapok szerint Mexikóban már használják a fonografot a postánál. Az irni olvasni nem tudó közönség, kinek ügyfeleivel közölni valója van, a postán felállított fonografra elmondja üzenetét. A posta az üzenetet elküldi a címzett helyre, hol a címzett felet a postahivatalba szólítják s fonograf útján tudtára adják neki az érkezett üzenetet. Ugy mondják, hogy a közlekedés e módját sokan felhasználják.

Vegyes rövid hírek.

— A megyéből.

A Szombathelyen állomásozó es. és kir. harszárzert parancsnokságának megkeresése folytán a városi tanács az ezred lovai számára usztató helyül a tejszövetkező telepen aluli kis szigetet jelölte ki. — Megyénk fővárosában városi bejelentési hivatal szervezésén fáradoznak; szabályozták a belügyminiszterium jóváhagyta. — Újhelyen (Neumarkt) Golovits Ferenc telene három borjút ellett, melyek mindegyike erősen ki van fejlődve. — A sárvári uradalomhoz tartozó „Mária Terézia” nénes-telepen Boda János eskikó kutujáján vesztésű törz ki s megmarta tulajdon gazdáját és egy Marton Mária nevű 10 éves leánykát. A kutya kiirtatott, a szerencsétlenek pedig Budapestre s „Högyns”-féle intézetbe szállították. — Vöndöckön a múlt vasárnap nagy tűzvész dühöngött, melynek 21 lakóház és melléképületek estek áldozatul. A felső-öri r. k. népiskola egy segédtanító, a peczöli r. k. felekezeti magyar nyelvű iskola egy osztálytanító állomásra pályázatot hirdet.

— A hazából.

Estei Ferenc Ferdinánd főherceg aug. hó 11-én több napi tartózkodásra Sopronba érkezik. A főherceg november elejétől kezdve állandóan fog itt lakni. — A bád-szent-mihályi rablógyilkosság ügyében a vizsgálóbíró eddig már 140 tanút hallgatott ki és 42 bíróságú keresett meg tanuki hallgatás végett. A vizsgálat valószínűleg már aug. hónap be lesz fejezve, úgy hogy a végvár-gyalás októberben megtartható lesz. — Csik-megyéből írják, hogy 8 község lakossága, 15,000 ember, néz kétségbeesve a nyomor elé, mert egy szem gabonája sincsen; egész természet a jég tette tönkre. — Győrött petrol-umfinomító-gyártást készítenek felállítás, mely évenként 250 ezer méter-mázsza petrolumot fog finomítani. — A „Budapesti Újság” f. hó 20-ával beolvadt az „Egyetértés”-be. — A pozsonyi dinamitgyár területén füstnélküli lópor gyártása végett építendő gyár terveit a hadügyminiszter véglegesen jóváhagyta. — Nagy-Kanisza Wallner Henrik 20 éves könyvelő könyvelő adósságok miatt agyonlőtte magát. — Az iparos- és kereskedő-inasok iskoláiba járásának Budapestre való ellenőrzésére nézve a fővárosi tanács javaslata folytán a keresk. miniszter és ezrela a fővárosi statisztikai hivatal közeleiben külön nyilvántartási irodát állít fel. — Veeszy Gyula és Béla barok változamatás vétségé miatt Budapestben fogva vannak. — Jánosbázaon múlt éjszaktörökön delután 1 órakor óriás szélvihorban tűz tört ki. A veszedelme egyre naggyobboldott, úgy hogy 3 óra tájban már 90 házból állott lángokban. A lakosok nyomora kimondhatatlan. A szerencsétlenség nagyságára nézve bővebb hírek hiányoznak.

— A külföldről.

Párisi tengeri kikötő-várossá akarják tenni. A terv már teljesen kész, csak a képviselőház beleegyezése szükséges még. — Egy berlini lap híre szerint Ferenc József királyt a liegnitz német hadgyakorlatokra Kálnoky gróf közös külügyminiszter is elkíséri s ott fog Caprivi német birodalmi kancellárral találkozni. — New-Yorkból érkező hírek szerint múlt vasárnap éjjel De-verben egy szállodában nagy tűz tört ki. A szállodában 100 ember aludt, a kik közül csak 12-öt sikerült nagy erőfeszítéssel

megmenteni. — Koloradoban (Amerika) egy utasokkal zsúfoló, vasuti vonat a mélységbe zuhanat. A vasuti hidat előzőleg egy felhőszakadás rombolta szét. A mozdonyvezető s 5 utas szörnyen halt, 25 ember pedig súlyosan megsebesült. — Græzban f. hó 21-én a Keininghaus-szerfőzőben tűz tört ki, ez alkalmával egy malata-raktár égett le 60 waggon mulatával. A kár 100 ezer frt. — A kolbra Spanyolországban úja jobban terjed. — A starobergi fő partján azon a helyen, a hol a szerencsétlen bajor Lajos a tóba ugrott fogadalmi templomát szándékoznak építeni.

Közgazdaság.

— Zöld borsó aszalása.

Minden tapasztaltabb gazdaszony tudja, hogy a zöld borsó befőzése milyen sok bajjal és bibelődéssel jár, amehhez gyakran még az is járul, hogy a fáradságot megújítja sz, hogy valami módon legvő fer az üvegszelencébe, minek következtében a gondosan konzervált borsó rövid idő múlva elromlik. Következő módon sokkal egyszerűbben és jobban lehet konzerválni: a kifejtett borsót, úgy a cukor-borsót hővelvétel, megfőléle mennyiségű vízben hirtelen felforraltjuk vagy forró vízbe dobjuk. — Ezután leszűrjük s a borsót ritka szóronnal bevont eszényekre terítjük s kemenczébe teszük, ahol 40—60 fok melegségben aszalódik, míg átvégsgel-gésűvé nem válik. Ekkor újvögve vagy bádogszelencébe tessük, amelyet jól lezáruuk. Használat előtt az ilyen borsót vízben kell áztatni s ugyanabban a vízben kell megfőzni azért, mert ha ezt a vizet leszűrjük róla, ezektartalmának nagy részétől fosztatnék meg. Az így konzervált borsót nem igen lehet a friss borsótól megkülönböztetni. Így lehet babot is konzerválni.

— A lovak fürdése.

A lovak libái alsó részének, tehát a térdöknek lehűtése nem könnyen vezet hűtéshez, épny, mint nem árt az ember kezének vízzel való mosogatása. A hasfalak bőrének megnedvesítését azonban kerülni kell, mert ez könnyen kölkölhöz vezet. Mindig gondoskodni kell arról, hogy a szőrök között a víz kéz segélyével eltávolíttassék, mert a lassan lefolyó víz megüvedesíti az almot vagy a talajt és elpárolgása által alább szállítja a hőmérséklet, ezenkívül pedig különösen a hosszú szőrökkel fedett láb lovaknál a bőr igen soká tartatik túlságosan lehűtve. Igen tanácsos, ha a ledörzsölést hájuzóvet után, a lovaknak az istállóba vezetése előtt végezzük. Ennek az a haszna, hogy a lovakban a mozgás folytán még elég melegség van, a szenny még meg nem szárad és az állatok felvizgatótt tündeje a szabadban való mozgás által lecsillapítottatik. A lovak piszkos lábainak tisztítását az istállóban végezni nem ajánlatos, mert ezáltal az istálló szennyezőbb és levegője rosszabb lesz. Az állatok hamarabb kihűlnék akkor, ha állás közben mosnának le, s ez ököbl nem tanácsos őket az istállóból kivezetni, hogy lábukat utólag lemosak; legelőszerebb ezen munkát amint mondjuk még az istállóba menetelőt végezzük.

Humor.

— **Emlékek.** A Te öreg, adj kölcsön 50 frtot. — B. Mi az ördög, már meg-int punpolni akarsz? Hiszen ha pénzre van szükséged, ott az aranyórád, csapd be. — A. Nem t-hetem. Az óra emek az anyutótl. — B. Az én pénzem meg emlek az apától.

— **Az okos macska.** Vendég: Hej kormamáros, kergesse el innen ezt a ronda macskát. Erőnek erejével az én tányéramból akar emni. — Kormamáros (elérkezve): Istenem, istenem, milyen okos ez a macska. Megismerte, hogy ön az ő tányérajából eszik és azt hiszi, hogy neki is van hozzá jussa.

Irodalom.

— **„A szálló filloxerája”** cím alatt Sajó Karoly állami rovarani főgyűnaziumi tanár Budapest-on a filloxerát tárgyaló művet szándékozik kiadni. A mű nagy nyelvezetű alakú, fizetlentként 32 lap terjedelmű és egyenként 30 krnyi ár lenne, de megjelensé az előfizetők mennyiségétől van függővé téve. Minden 14—20 napban megjelennék egy füzet és a főnyelvi aron bérmentve küldetik el a megrendelőnek. Az előfizetés mindíg 6—6 füzetre történik egyszerre, tehát az első füzet megjelensékor 1 frt 89 kr., a 7. füzet megjelensékor ugyanennyi és így tovább. Előfizetéseket intézendők a szerzőhöz, VII. ker., Wes-selényi utca 41. sz., I. emelet 10. ajtó.

— **Amíg él, barátja marad** a „Képes Csáladi Lapok” című szépirodalmi s ismerett-rijszót képes hírtalpnak, aki gazdag tartalmával, gyönyörű képeivel megismerkedett. E lap előfizetése ára egész évre 6 frt, félve 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapest, Nagykorona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések leg-célzerebben postálványon intézendők, kivonatára bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatónyás-szalokkal. A legújabb szám közzétett változatossá tartalommal jelent meg: „Más világ.” Regény, folytatás. Nagyvárady Mírátlól. — „Összenőtt szí-

vek” Költemény Luby Sándortól. — „Egy örült végeztél.” Murányi Endrőtől. — „Alkonyfény.” Elbeszélés, folytatás. Kosovitz Rezsőtől. — „Lemondás.” Költemény Marianne-tól. — „A tudatlan baba.” Elbeszélés, folytatás. Karlovsky M. Idától. — Margit főhercegnő esküvője. — „Júli” a háboru alatt.” François Coppée regénye. Fordította Molnár Gyula. Folytatás. — Mindenfede: A het tükre M-fisztólól. — Képeinkhez. Irodalom és művészet. Hymen. — Képeink: Mária Valéria kiralykisasszony és Salvador főherceg arcképei — Csak lassan! — Mit mond a tükrök? — Az első pillé a háloban. — Regény-melléklet: Igaz szereltem.” (Eredeti regény.) Irta Mikolozs Henrik. (1—16. oldalig.)

Szerkesztői üzenetek.

— **Főt. Hantó István** plébános urnak Szv. Péterfa. A folyó év harmadik megjelenés küldött szives előfizetők közönségével nyugtazzuk.

A nap és éj hossza. Piaci-árak.

A nap		A hold		Piaci-árak.	
Jul	Aug	kel	nyug-szik	kel	nyug-szik
27.	4.30	7.41	3.31	r-egg.	
28.	4.31	7.40	4.49	0.30	
29.	4.32	7.38	6.1	1.14	
30.	4.34	7.37	7.4	2.10	
31.	4.35	7.36	7.53	3.22	
1.	4.37	7.34	8.33	4.43	
2.	4.38	7.33	9.4	6.9	

Muraszombat, jul. 26.
 Buza új 6.— 6 20
 Rozs új 4.8 5—
 Zab új 5.— 5 20
 Hajdina — — —
 Köles — — — —
 Bakköny — — —
 Lóher — — — —
 Kukorica, — 5.80
 — — — — 6.—
 Lenmag 11.— 11.30
 Neumann Adolf.

Vasuti menetrend.

Regedéből Spiefeldnek

Indul reggel 4 óra 30 perczek és odair 6 óra 14 perczek	delélt 10 " 25 " " " 12 " 20 "
delután 4 " 15 " " " 6 " 03 "	

Spiefeldről Regedébe

Indul reggel 7 óra 20 perczek és ideár 9 óra 13 perczek	delután 2 " 03 " " " 3 " 53 "
este 6 " 45 " " " 8 " 37 "	

HIRDETÉSEK.

Sör-raktár.

Alulírott tisztelettel tudomására hozom Muraszombat m. t. közönségének, hogy igen tisztelt vásárlóm kényelmére **Muraszombatban, Heuberger Simon** ur finoman berendezett amerikai jégvermében

rekeszekben 25 és 50 üvegenkénti csomagolásban, valamint 25 és 50 literes hordókákban raktáron tartok és hogy ezek bármely időben Heuberger Simon ur házánl átvehetők. Midőn kéréim, miszerint ezen igyekezetemet a t. közönség minél számosabb megrendeléssel megjutalmazni szives lenne, vagyok teljes tisztelettel

Regede, 1890. jul. 12
Schmidner József,
 (415. 3—3) az első gráci részvény-szörfőde raktárosa.

Árverési hirdetés.

Alulirtó kiküldött végreható az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ez-nel közhírré teszi, hogy a muraszombati kir. járásbírószék 2581, 2582, 2583, 2584, 2585/890. számú végzése által Ogrissig G. H. marburgi és Pick Henrik bécsi javára Neumann Lipót vas-hidegkút lakás ellen 364 frt 20 kr., 561 frt 60 kr., 186 frt 83 kr., 110 frt, 361 frt 30 kr. és 301 frt tőkék, ezeknek 6% kamatát és eddig összesen 160 frt 14 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával le és feltöltöztet és 1180 frt 51 kr-ra becsült nő téli és nyári főkendők, kék fest. barchet, carton, fehér vászon, szines oxfordok, olfán és nyári ruha-szövetek, kész alsó-szoknyak és kőtenyék, férfi ruha-szövetek, bolti cikkek, bolti állványok és szoba-butorokból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatul.

Mely árverésnek a 2603/90. sz. kiküldést rendel végzés folytán a helyszínen vagyis Vas-Hidegkúton, alperes lakásán leendő eszközlésére **1890-ik év július hó 30-iki napján** delélt 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozóknak ezenelő megjegyzéssel hitvatnak meg; hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legfőbb ígérőnek becseron alól is eladatul fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Muraszombat, 1890. évi július hó 21-én.
TOTH MIKLÓS, kir. bír. végrehajtó.